

MAGYAR KÖLTŐK LENINRŐL

Benjámín László:

LENIN

Mohosszakállú, vén orosz parasztek arcán,
pufók kölykök szemén feledte mosolyát;
a komoly nőkre, a hős férfiakra harcát
bizta, hogy ők vigyék, ők folytassák tovább.

Szíve, elméje csak minket őrzött, az
osztályt;

és szabadtóját őrizi a nép: Lenint.
A munkásság: Lenin. Lenin: a munkás-
osztály.

Egyek barátaink és ellenségeink.

Görög hegyek között tankcsapda, szikla-
mellvéd,
az ukrán földeken hullámozó rozsvetés,
Madrid pincéiben elásott, drága jelkép,
a Ganzban öntudat, növekvő termelés.

Rosztovban iskola, énekszó, gyermek-
otthon.

Nankingba ágyúszó viszi az ő nevét,
ki győzni hívta a munkást és parasztot
és karddal szegte meg a népek kenyerét.

Gyűrűzik az idő; a most még bőven ömlő
vért és könnyet lemossa arcáról a világ
és kibomlik jövőnk, mint duzzadt, édes
emlő;

és ringatja a föld kétmilliárd fiát.

Aczél Tamás:

LENIN

Láttuk a házat, Szimbirszkben, ahol
megszületett,
az íróasztalt, amelyen először
írt, mint aprócska gyerek,

a börtönt, ahová húszévesen bezárták,
s hol tejjel írta könyveit,
láttuk nénijét, bátyját, családját —
láttuk Lenint!

Előttünk állt, mosolygott és legyintett,
ráncolta homlokát:

„Fegyvert proletár seregeinknek!”
hallottuk és értettük szavát,

szavát, amely a forradalmi
nép akaratát mondta ki,
mely az életért indult halni —
zúgtak, dörögtek szavai!

Láttuk, hogy hívó, bölcs szavára
fegyverben állnak századok,
s hogy a bimbó mint szökken szárba
a kommunista szombatot.

A szűk, sötét terem kigyulladt,
és fény lett, csupa fény —
láttuk jövőnk önmagunkat
ötéves tervek tetején,

láttuk, hogy éhség, belső bitangok
nem szabnak a népnek határt —
Jóhet Churchill, Denyikin, Kolcsák —
leveri mind a lenini Párt!

Láttuk, ahogy a villamosság
befutja a sötét falut —
és láttuk, hogy csak szívós harccal
győzhetjük le a háborút.

Harminkét éve áll s növekszik
hazád, mely minden népeké,
töretlen és rendíthetetlen,
mert a te műved s Sztáliné!

Harminkét éve, mint a szikla,
mint őrtorony, mint lobogó
mutat irányt a millióknak
a büszke Szovjetunió.

Mert te tanítottad a népet,
hogy tenni merjen és tegyen —
a forradalom — szívverésed,
s a szívverésed — győzelem!
(1949.)

Eörsi István:

KÉT SZÓ

(Lenin emlékének)

Nem tudok róla most ódát sikeríteni,
kapkodok, dúlt vagyok,
nem röpitenek az égbe isteni
képek, indulatok,
ha alakját idézem.
Csak két szó, két szó tölt szinig engem
nagyon szerényen,
s mégsem bír megmaradni szívemben.
Szívemben? Hisz betölti a világ
ezernyi hézagát,
s belőlem is ezért törne ki.
Sok minden bonyolult, ami emberi,
e két szó olyan egyszerű,
mint veréb, ha ősszel kopottan ázik;
nincs benne semmi derű:
naponta hiányzik,

Zelk Zoltán: *A Lenin-mauzóleumban*

Nem a szememben égő könnyet,
azt szégyelném, ha könnytelen
lépnék most e márványkűszöbre,
mely előtt a Történelem,
minden, mi volt, van és leszen,
az egész emberi világ
leveti saruját!

Megyek a lépcsőn lefelé...
Lefelé? Micsoda magasság
felé zihál a szív! Őt látom.
Őt látom majd, sorsunknak atyját!
Őt látom majd, aki a létnek
értelmet, s új nevet adott —
aki téged, gyermek-emberiség,
beszélni, járni, élni oktatott!

E homlok... századunk kohója...
E világformáló kezek...
S mik a jövő csúcsáig láttak,
ez aluvó, lehúnyt szemek...
Hazám, miként háláljam, adjam vissza.
hogy itten lehetek,

ez esztendőknél dúsabb perceket,
mikért boldogan fölcseréltem volna,
ha kéred, minden, minden évemet!

Kuczka Péter: *Mindenkinek! Mindenkinek!*

(Részlet)

Kisfiúcska papírra hajolva,
nagy betűkkel Leninnek megírta:
„Kedves Lenin! Anyámnak hull könnye,
éhes vagyok, édesapám börtönbe“.

Beletette nagy, kék kopertába,
szívszorongva vitte a postára.
„Szépen kérem, vigyék el a levelet.“
Kikacagták, durván mondták: „Nem lehet!“

Szép levelét bedobták a vízbe,
de a Duna kék hátára vette,
vette széles, hömpölygő, kék hátára,
lágyan tette messzi tenger partjára.

Lenin meghalt. Az évek repültek.
Sztálin erős katonái jöttek,
fennlobogó, vörös zászlajával,
szabadsággal, Lenin válaszával.

A tévelygésnek mennyi árkat jártam,
botoltam által én,
hány hínár húzott, rántott elmerülni
s nem érdem, nem erény,
csak a szerencse mentett élni engem
s itt állhatok most! itt! Iljics előtt! —
Jó munkára, hűségre, küzdelemre
adj nekem sors, adj több, nagyobb erőt!

Alkonyodott. Künn álltunk már a Téren.
A Kreml tornyai alatt.
Álltunk, álltunk a világ közepében.
Teli a szív, de néma az ajak.
És éreztük, ki mostan szólni tud,
annak szíve üres, ajka hazug.

Igy álltunk még sokáig, szóvalan,
majd arcunkat a magasba emelve,
tekintetünk az ablakot kereste,
a Kreml ablakát,
hol munkájában néha megpihenve,
Sztálin minden földet, tájat belát —
S mert oly nagyon szerettük volna látni,
mert oly igaz, oly forró volt a vágy,
hát így hittük, hogy ott áll ablakában,
s nézi művét, a boldog, nagy hazát!

Kónya Lajos:

Iljics emléke

Véreső és könny öntözte váltig,
Bánat termett benne roskadásig.
Világ földje — mohos múlt, enyészet!
Hajnalodik, fénylőbb kertre nézek.

Kicsírázott — éppen nyolcvan éve —
Az a mag, mely lombot hajt az égre!
Egy csecsemő virágszirom-ujja,
Iljics keze — idézgetem újra.

Nőtt az a kéz, ahogy nőtt az osztály.
Tudhatod, ha csomókat bogoztál,
Elfáradtál s kezdedre fonódott —
Lenin keze volt, aki feloldott.

Látom arcát, akaratos állat,
Őszi szélvész lengeti szakállát,
Tiszta eszmék lobogása lángol
Boltozatos, erős homlokáról.

Látom arcát, mintha nem is képen —
Fénylő szellem sugara szemében
S ha hátrálnék ellenség nyilatától,
Erőt kapnék gúnyos mosolyától.

Gyermekednek hogyha vermet ásnál —
Nem rútabb a rút megalkuvásnál,
Árulóra gyilkos tüzet zúdíts,
Engesztelhetetlen légy, mint Iljics!

Bár lehetnék oly rettenthetetlen
Kőszáli sas, bátor, győzhetetlen!
Nézek rá, az első bolsevikra,
Tekintete felgyújt, mint a szikra.

Lenin — mondták magyarázatképpen,
Iskolákat mutogatva, képen.
Lenin — mondták; nem mondták is,
látam —

Vérpatakban, fegyverek zajában.

Láttam őt a harcosok szemében —
Égethette szívemet a szegény,
Ha engem is nem gyújtana lángra —
Áldott legyen langos lobogása!

Rég elment, de mintha ma is élne,
Fogódzhatom óriás kezébe,
Huncut szemét, akaratos állat —
Mintha látnám hullámozó szakállát!

Lenin — mondom magyarázatképpen,
Lenin, Sztálin — feleli a népem.
Sűrű erdő sarjad homlokából —
Nevében az öröklét világol!
(1950.)

Gereblyés László:

LENIN

Ő volt a láng
tegnapom katlanán!

hol fortyogott
a sorsod is, Hazám!

hogy lobogott!
s hogy világít ma is!

tőle derül
száz jövő század is.

És hogy tüzelt!
örök parázshalom!

melengetett,
városban, falvakon!

Moszkva egén
ő volt a tiszta jel,

mit értett mind:
tudj halni most, ha kell!

Ő volt a szó,
mit faltak szerteszét

és mifelénk volt
nyílt, szinmagyar beszéd!

Ő volt a toll,
mely mikor percegett,

belé a föld,
az ég is pezsegett!

S ő volt a szem,
a szegények szeme!

Ő látta csak,
amit más senkise!

Ő volt a szív,
a népe nagy szíve!

Ő belefért
a mindenség ide!

S ő volt az ujj,
mely arra mutatott,

merre az út
megbújt, de vágatott!

Ő volt a kard,
mely mindig odavág,

ahol a bűn
kél s kellett magát!

Ahol a nép:
a rászedett gyerek!

s munkás, paraszt,
a megcsúfolt balek!

Hol a Haza
csak cifra fogalom,

játszik vele:
a tőkés-hatalom!

Ő volt a kard,
mely csap, ha csapni kell,

de kasza is,
mikor aratni kell!

LENIN ÉLETÉBŐL

„Van ilyen párt!“

A szovjetek első összorosországi kongresszusán, 1917 júniusában a mensevikek vezére kijelentette, hogy polgári hatalom nélkül, a burzsoáziával való szövetség nélkül a forradalom elpusztul. Azt erősítette, hogy Oroszországban nincsen olyan párt, amely hajlandó volna teljes egészében egymaga átvenni a hatalmat. Lenin ekkor a helyéről odakiáltott: „Van ilyen párt!“ Ezek a szavak úgy hatottak, mint derült égből a villám. A bolsevikok pártja — jelentette ki Lenin — minden percben „hajlandó teljes egészében átvenni a hatalmat...“ És Lenin a kongresszus előtt kifejtette a bolsevikok programját a proletárforradalom alapvető kérdéseiben. Annak a lenini pártnak a programját amely egyedül volt képes arra, hogy néhány hónap múlva győzelemre vezesse a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat.